

Rolnummer 5151
Arrest nr. 59/2012 van 3 mei 2012

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 165, §§ 3 en 4, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 20 juni 2008 « betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogescholen, Hogere Kunstscholen en Hogere Instituten voor architectuur », en artikel 30 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 19 februari 2009 « betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogere Kunstscholen en Hogere Instituten voor architectuur », gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Luik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters A. Alen, J.-P. Snappe, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 18 mei 2011 in zake Jean Cloes tegen de Franse Gemeenschap, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 31 mei 2011, heeft de Rechtbank van eerste aanleg te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de artikelen 165 van het decreet van 20 juni 2008 – in het bijzonder de §§ 3 en 4 ervan – en artikel 30 van het decreet van 19 februari 2009 betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogere Kunstschole en Hogere Instituten voor architectuur, de artikelen 10, 11 en 24, in het bijzonder § 4, van de Grondwet, in zoverre het niveau 2+ werd toegekend aan alle bestuurders-secretarissen van de onderwijsinstellingen van de Franse Gemeenschap die werden benoemd om de datum van inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008, maar het niveau 2+ niet werd toegekend aan de bestuurders-secretarissen die vast benoemd waren op de datum van inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008 betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hoge Scholen, Hogere Kunstschole en Hogere Instituten voor architectuur ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Jean Cloes, wonende te 4041 Herstal, rue Sous-Thier 43;
- de Franse Gemeenschapsregering.

Jean Cloes heeft een memorie van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 20 maart 2012 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. J. Merodio, advocaat bij de balie te Luik, *loco* Mr. L.-O. Henrotte, advocaat bij de balie te Namen, en Mr. F. Culot, advocaat bij de balie te Luik, voor Jean Cloes;
  - . Mr. M. Karolinski, tevens *loco* Mr. M. Kestemont, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;
- hebben de rechters-verslaggevers F. Daoût en A. Alen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

De eiser voor de verwijzende rechter is bij ministerieel besluit van 7 april 1981 met rechtsgevolg vanaf 1 april 1981 benoemd in de hoedanigheid van bestuurder-secretaris aan het « Institut supérieur d'Architecture Saint-Luc » te Luik. Hij is geklasseerd in een statutair ambt van niveau 2.

Hij betoogt dat door de inwerkingtreding van de in het geding zijnde decreten van 20 juni 2008 en 19 februari 2009, alle bestuurders-secretarissen die op de datum van de inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008 vast benoemd zijn, ongeacht of zij bestuurders-secretarissen zijn van de rijksinrichtingen voor kleuteronderwijs, voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs dan wel bestuurders-secretarissen die zijn aangesteld in een door de Franse Gemeenschap georganiseerde hogere kunstschool of in een door de Franse Gemeenschap georganiseerd architectuurinstituut, het voordeel van een benoeming in niveau 2+ genieten. Daarentegen behouden de bestuurders-secretarissen die op de datum van de inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008 in vast verband zijn benoemd en zijn aangesteld in een school voor architectuur van het gesubsidieerde vrije net een benoeming in niveau 2, terwijl de school waarin zij zijn aangesteld thans, door de werking van artikel 30 van het decreet van 19 februari 2009, is opgenomen in een inrichting van de Franse Gemeenschap.

Aan het Hof wordt een vraag gesteld over het vermeende verschil in behandeling tussen die twee categorieën.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De eiser voor de verwijzende rechter betoogt dat, door de werking van het in het geding zijnde decreet van 20 juni 2008, de decreetgever een niveau 2+ heeft toegekend aan alle bestuurders-secretarissen van de onderwijsinrichtingen van de Franse Gemeenschap die op de datum van de inwerkingtreding van het voormelde decreet benoemd waren, behalve aan degenen die, zoals de eiser, zijn aangesteld in een door de Franse Gemeenschap gesubsidieerde school.

De decreetgever zou bovendien het niveau 2 van de eiser hebben bevestigd door het decreet van 19 februari 2009 aan te nemen, dat in artikel 30 ervan bepaalt dat de personeelsleden die de dag vóór de inwerkingtreding van het decreet in vast verband waren benoemd of aangeworven in een hoger instituut voor architectuur, geacht worden in vast verband aangeworven te zijn in de zin van het decreet van 20 juni 2008, in de hoedanigheden en ambten die ze uitoefenden de dag vóór de inwerkingtreding van dat decreet.

De decreetgever zou aldus een discriminerend verschil in behandeling tot stand hebben gebracht tussen, enerzijds, de bestuurders-secretarissen bedoeld in artikel 165, §§ 3 en 4, van het decreet van 20 juni 2008 en, anderzijds, de bestuurders-secretarissen van door de Franse Gemeenschap gesubsidieerde inrichtingen voor hoger onderwijs die op de datum van inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008 benoemd waren.

A.2.1. In haar memorie preciseert de Franse Gemeenschapsregering dat, vóór de inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008, alleen de leden van het administratief personeel van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde hogescholen over een statuut beschikten. De leden van het administratief personeel van de gesubsidieerde hogescholen daarentegen beschikten niet over een statuut, zodat alleen de personeelsleden die vastheid van betrekking genoten, diegenen waren die door de inrichtende machten zelf in vast verband waren aangeworven buiten elke decreetsbepaling.

Vanuit een bezorgdheid om gelijkheid en vrijheid van onderwijs zou men met het decreet van 20 juni 2008 die leemte hebben willen opvullen door voor het administratief personeel van de hogere inrichtingen van alle onderwijsnetten een personeelsformatie en een eigen statuut in het leven te roepen.

A.2.2. De Franse Gemeenschapsregering preciseert in verband met het in het geding zijnde artikel 165, §§ 3 en 4, dat dat artikel alleen een graad van niveau 2+ verleent aan de bestuurders-secretarissen van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde hogescholen, hogere kunstschole en architectuurinstituten die benoemd

zijn met inachtneming van artikel 54 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 tot vaststelling en indeling van de ambten van het administratief personeel van de Rijksinrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs. De in het geding zijnde bepaling zou aldus een uitdovende personeelsformatie in het leven roepen. De andere personeelsleden zouden allen zijn aangesteld in een graad van niveau 2, ongeacht het onderwijsnet.

Het in het geding zijnde decreet van 19 februari 2009 zou tot doel hebben de bepalingen van het decreet van 20 juni 2008 toepasselijk te maken op de personeelsleden van de hogere kunstscholen en de hogere instituten voor architectuur, op voorwaarde dat er enkele aanpassingen worden aangebracht.

A.2.3. In antwoord op de vraag die aan het Hof is voorgelegd, betoogt de Ministerraad dat alle bestuurders-secretarissen, ongeacht het net waartoe zij behoren, met inbegrip dus van de bestuurders-secretarissen van het net georganiseerd door de Franse Gemeenschap, de graad van niveau 2 hebben verkregen. Alleen vier ambtenaren hebben, via de in artikel 165, §§ 3 en 4, bedoelde overgangsbepaling, de graad van niveau 2+ verkregen. Die ambtenaren zijn echter benoemd onder de gelding van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966, dat een benoeming in het ambt van bestuurder afhankelijk maakte van het slagen voor een kwalificatieproef. Die verplichting werd evenwel opgeheven omdat die proef een hinderpaal vormde voor de toegang tot het ambt en omdat de regeling voor het administratief personeel van de hogescholen in overeenstemming diende te worden gebracht met de regeling voor de personeelsleden van het leerplichtonderwijs, die niet in een dergelijke proef voorzag. De decreetgever heeft evenwel meer waarde willen toekennen aan de personen die die proef voordien hadden afgelegd en die ervoor waren geslaagd, door hen, via een overgangsbepaling, het niveau 2+ toe te kennen.

A.2.4. De Ministerraad merkt ten slotte op dat de Raad van State, afdeling wetgeving, zich heeft uitgesproken over de regelmatigheid van het in het geding zijnde artikel 165 en dat, hoewel kritiek werd geuit op de paragrafen 1 en 2 van die bepaling, dat niet het geval is geweest voor de paragrafen 3 en 4.

A.3. In zijn memorie van antwoord betoogt de eiser voor de verwijzende rechter dat de Franse Gemeenschap het koninklijk besluit van 13 februari 1968 « houdende erkenning van de definitieve benoeming van de personeelsleden der vrije gesubsidieerde inrichtingen voor kleuter-, lager, middelbaar, normaal- en technisch onderwijs met volledig leerplan » uit het oog blijkt te verliezen, besluit op basis waarvan hij precies is benoemd op 7 april 1981. Daaruit zou volgen dat het uitgangspunt van de Franse Gemeenschap, luidens hetwelk de eiser voor de verwijzende rechter, ambtenaar van een door de Franse Gemeenschap gesubsidieerde hogere school, slechts zou zijn benoemd door de werking van het decreet van 20 juni 2008, kennelijk onjuist is.

De eiser voor de verwijzende rechter legt vervolgens de nadruk op het feit dat sinds zijn benoeming bij ministerieel besluit van 7 april 1981, hij een statuut geniet dat volstrekt identiek is met dat van de bestuurders-secretarissen van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde hogere scholen. Beide categorieën zouden echter verschillend worden behandeld door het feit van de toepassing van artikel 165, §§ 3 en 4, van het decreet van 20 juni 2008.

Zelfs indien het om een uitdovende personeelsformatie gaat, is die, volgens de eiser voor de verwijzende rechter, klaarblijkelijk discriminerend aangezien zij erin bestaat twee categorieën van personen die tot op heden steeds op dezelfde wijze zijn behandeld, in de toekomst verschillend te behandelen.

- B -

B.1.1. Het Hof wordt verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10, 11 en 24, § 4, van de Grondwet, van artikel 165, §§ 3 en 4, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 20 juni 2008 « betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogescholen, Hogere Kunstscholen en Hogere Instituten voor architectuur », alsook van artikel 30 van het decreet

van 19 februari 2009 « betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogere Kunstscholen en Hogere Instituten voor architectuur ».

B.1.2. Artikel 165, §§ 3 en 4, van het decreet van 20 juni 2008 bepaalt :

« § 3. De personeelsleden die vast benoemd zijn in het ambt bestuurder-secretaris met inachtneming van artikel 54 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 houdende het statuut van de leden van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen voor kleuteronderwijs, voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs, worden, ten persoonlijke titel, geacht vast benoemd te zijn in een ambt van administratief adjunct van niveau 2+ zoals bepaald in dit decreet.

De bij het eerste lid bedoelde personeelsleden blijven hun baremaschaal genieten zoals toegekend de dag voor de inwerkingtreding van dit decreet indien deze voor ze gunstiger is. Zij behouden hun aanstelling in de instelling waarin ze hun ambt als bestuurder-secretaris uitoefenden voor de inwerkingtreding van dit decreet.

§ 4. De personeelsleden die vast benoemd zijn in het ambt bestuurder-secretaris met inachtneming van artikel 54 van het voornoemde koninklijk besluit van 29 augustus 1966 en aangesteld in een hogere kunstschool of een Architectuurinstituut ingericht door de Franse Gemeenschap, genieten, ten persoonlijke titel, de baremaschaal toegekend aan de personeelsleden bedoeld bij § 4 [lees : 3], eerste lid. Ze blijven hun baremaschaal genieten zoals toegekend de dag voor de inwerkingtreding van dit decreet indien deze voor ze gunstiger is ».

Artikel 30 van het decreet van 19 februari 2009 bepaalt :

« De personeelsleden die benoemd of aangeworven worden in vast verband in een Hogere Kunstschool of in een Hoger Instituut voor architectuur de dag vóór de inwerkingtreding van dit decreet worden geacht benoemd of aangeworven te zijn in vast verband in de zin van het decreet van 20 juni 2008, in de hoedanigheden en ambten die ze uitoefenden de dag vóór de inwerkingtreding van dit decreet, overeenkomstig de overeenstemmingstabel opgenomen in bijlage 2 van het decreet van 20 juni 2008. Ze worden geacht aangesteld te zijn in de inrichting waarin ze deze aanstellingen en ambt uitoefenen. Ze behouden de weddeschaal die hen toegekend werd de dag vóór de inwerkingtreding van dit decreet indien deze weddeschaal niet gunstig is [lees : indien deze weddeschaal gunstiger is] voor hen ».

B.2. Volgens de eiser voor de verwijzende rechter zouden de voormelde bepalingen een discriminerend verschil in behandeling in het leven roepen ten aanzien van de bestuurders-secretarissen van door de Franse Gemeenschap gesubsidieerde inrichtingen voor hoger onderwijs die op de datum van inwerkingtreding van het decreet van 20 juni 2008 in

vast verband benoemd zijn en die in een functie van niveau 2 zijn opgenomen, terwijl de inschakeling in een functie van niveau 2+ zou zijn toegekend aan de personeelsleden die op dezelfde datum in vast verband benoemd zijn in het ambt van bestuurder-secretaris en die aangesteld zijn in een hogere kunstschool of een architectuurinstituut georganiseerd door de Franse Gemeenschap.

B.3. Artikel 24, § 4, van de Grondwet bepaalt :

« Alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen zijn gelijk voor de wet of het decreet. De wet en het decreet houden rekening met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden ».

B.4.1. Uit de memorie van toelichting van het decreet van 20 juni 2008 blijkt dat de decreetgever statutaire bepalingen wenste op te stellen alsook een formule om de formatie van het administratief personeel van de hogescholen voor alle netten vast te leggen, waarbij hij in statutaire aangelegenheden evenwel de situaties identificeerde waarin een gedifferentieerde behandeling noodzakelijk zou zijn (*Parl. St.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 2007-2008, nr. 549/1, pp. 6 en 7).

De memorie van toelichting vermeldt eveneens :

« De Algemene Raad voor de Hogescholen heeft in zijn advies nr. 63 van 2 juni 2005 de wens uitgedrukt dat de inrichtingen kunnen beschikken over een administratieve personeelsformatie waarin is voorzien in verschillende ambten voor niet-onderwijzend personeel, met name ambten van de niveaus 1 en 2+.

Met uitzondering van de hiervoor vermelde meesters-assistenten die in de hogescholen belast zijn met het boekhoudkundig of juridisch beheer en die men kan gelijkstellen met ambten van niveau 1, bestaat dat ambtsniveau momenteel niet.

De ambten van niveau 2+ zijn slechts vertegenwoordigd door de leden van het opvoedend hulppersoneel die in een uitdovende personeelsformatie zijn geplaatst » (*ibid.*, pp. 8 en 9).

Het in het geding zijnde artikel 165, §§ 3 en 4, behoort tot de overgangsbepalingen van het decreet van 20 juni 2008, waarvan de aanneming als volgt is verantwoord :

« § 3. De personeelsleden die vast benoemd zijn en aangesteld zijn in een door de Franse Gemeenschap georganiseerde hogere niet-universitaire inrichting met inachtneming van

artikel 54 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966, dat wil zeggen, die onder meer geslaagd zijn voor de in 5° van dat artikel bedoelde proef over de beroepsbekwaamheid, worden gelijkgesteld met personeelsleden van niveau 2+ zoals bepaald in dit decreet.

§ 4. De personeelsleden die voldoen aan de in § 3 vermelde voorwaarden en die in vast verband zijn aangesteld in een hogere kunstschool of een architectuurinstituut ingericht door de Franse Gemeenschap, genieten op persoonlijke titel de weddeschaal van de administratief adjunct van niveau 2+ » (*ibid.*, pp. 16-17).

Artikel 54, 5°, van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 « houdende het statuut van de leden van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van de rijksinrichtingen voor kleuteronderwijs, voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs » (*Belgisch Staatsblad*, 31 augustus 1966) bepaalde :

« Niemand kan benoemd worden tot een bevorderingsambt, zo hij niet aan de volgende voorwaarden voldoet :

[...]

5° geslaagd zijn voor een examen tot vaststelling van de beroepsbekwaamheid, ingericht door de Minister volgens de door hem vastgesteld[e] regels ».

B.4.2. De memorie van toelichting van het decreet van 19 februari 2009, eveneens beoogd in de prejudiciële vraag, preciseert :

« Het onderhavige ontwerp past in het kader van de modernisering van ons hoger onderwijs.

Met betrekking tot het administratief personeel legt het specifieke bepalingen vast, met name voor de berekening van de personeelsfunctie van de hogere kunstschole en de hogere instituten voor architectuur, waarbij het, voor het administratief statuut van de ambtenaren, geïnspireerd is op de bepalingen vervat in het decreet van 20 juni 2008 betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogescholen. Daartoe wijzigt het onderhavige ontwerp het decreet van 20 juni 2008, waarbij de bepalingen die eigen zijn aan de inrichtingen voor kunst en architectuur evenwel gemakkelijk kunnen worden geïdentificeerd en bijgevolg ook op zichzelf staand kunnen worden gelezen.

Het onderhavige ontwerp strekt ertoe statutaire bepalingen op te stellen alsook een formule voor het vaststellen van de personeelsformatie voor alle netten, zodat het gedeeltelijk tegemoetkomt aan de derde algemene opmerking vervat in het advies van de Raad van State over het ontwerp dat het decreet van 12 mei 2004 tot bepaling van het statuut van de leden van het administratief personeel, het meester-, vak- en dienstpersoneel van de onderwijsinrichtingen ingericht door de Franse Gemeenschap zou worden.

De volgende statutaire bepalingen die van toepassing zijn op de leden van het administratief personeel van de hogescholen worden uitgebreid tot de hogere kunstschole en de hogere instituten voor architectuur : de basisregels die de aanwerving, de benoeming en de bevordering bepalen; de administratieve standen en de regels met betrekking tot de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking; de verlofregeling; de gemeenschappelijke essentiële onverenigbaarheden en de gemeenschappelijke fundamentele plichten. Dit behoort wel degelijk tot de toepassing van artikel 24, § 4, van de Grondwet » (*Parl. St.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 2008-2009, nr. 645/1, p. 4).

Het in de prejudiciële vraag beoogde artikel 30 werd niet in het bijzonder besproken. Die bepaling heeft tot gevolg dat de bestuurders-secretarissen aangesteld in een hogere kunstschool of een hoger instituut voor architectuur, in een statutair ambt van niveau 2 werden geklasseerd.

B.5.1. In tegenstelling met wat de eiser voor de verwijzende rechter beweert, wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de bestuurders-secretarissen aangesteld in een hogere kunstschool of een door de Franse Gemeenschap georganiseerd hoger instituut voor architectuur en diegenen die zijn aangesteld in een door die gemeenschap gesubsidieerde school.

Zoals blijkt uit de parlementaire voorbereiding van het decreet van 20 juni 2008 en zoals de Franse Gemeenschapsregering in haar memorie uiteenzet, heeft artikel 165, §§ 3 en 4, immers alleen voor de ambtenaren die waren benoemd in het ambt van bestuurder-secretaris na te zijn geslaagd voor de kwalificatieproef bedoeld in artikel 54 van het koninklijk besluit van 29 augustus 1966 een uitdovende personeelsformatie in het leven geroepen waarbij alleen aan die ambtenaren een graad van niveau 2+ werd verleend.

B.5.2. De aanstelling in een functie van niveau 2+ van de ambtenaren die geslaagd zijn voor een kwalificatieproef in verband waarmee de decreetgever terecht ervan is kunnen uitgaan dat die naar waarde diende te worden geschat, vormt een overgangsmaatregel die zal verdwijnen met de ambtsneerlegging van de betrokken ambtenaren. Het is redelijk verantwoord dat zij niet werd uitgebreid tot ambtenaren wier benoeming niet afhankelijk werd gesteld van het slagen voor een dergelijke proef en die, ongeacht het onderwijsnet waarin zij werden benoemd, allemaal werden opgenomen in een graad van niveau 2.

B.6. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 165, §§ 3 en 4, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 20 juni 2008 « betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogescholen, Hogere Kunsthochschulen en Hogere Instituten voor architectuur », en artikel 30 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 19 februari 2009 « betreffende de administratieve personeelsleden van de door de Franse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde Hogere Kunsthochschulen en Hogere Instituten voor architectuur » schenden de artikelen 10, 11 en 24, § 4, van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 3 mei 2012.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse